

СТАТУТ НА МЕЖДУНАРОДНИЯ СЪД

ЧЛЕН 1

Международният съд, учреден от Устава на Обединените нации като главен съдебен орган на Обединените нации, се образува и работи съгласно разпоредбите на настоящия статут.

Г л а в а 1 ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЪДА

ЧЛЕН 2

Съдът се състои от колегия на независими съдии, избрани без оглед на тяхното гражданство измежду лица с високи морални качества, които отговарят на условията, изисквани в съответните техни страни за заемане на най-висши съдебни длъжности, или са юристи с призната компетентност по международно право.

ЧЛЕН 3

1. Съдът се състои от петнадесет членове, като в състава му не може да има повече от един гражданин на една и съща държава.
2. Лице, което с оглед на участие в състава на съда би могло да се смята като гражданин на повече от една държава, се смята за гражданин на тази държава, в която то обикновено упражнява своите граждански и политически права.

ЧЛЕН 4

1. Членовете на съда се избират от Общото събрание и от Съвета за сигурност по списък от лица, посочени от националните групи при Постоянния арбитражен съд, съгласно следващите разпоредби.
2. Що се отнася до членовете на Обединените нации, които не са представени в Постоянния арбитражен съд, кандидати се посочват от националните групи, назначени за тази цел от техните правителства при същите условия, както тези, установени за членовете на Постоянния арбитражен съд съгласно чл. 44 от Хагската конвенция от 1907г. за мирно уреждане на международните спорове.
3. Условията, при които една държава, която участва в настоящия статут, но не е член на Обединените нации, може да участва при избора на членове на съда, ще

бъдат при липса на специално споразумение определени от Общото събрание по препоръка на Съвета за сигурност.

ЧЛЕН 5

1. Най-малко три месеца преди деня на избора генералният секретар на Обединените нации отправя писмено предложение до членовете на Постоянния арбитражен съд, принадлежащи към държави, които са страни в настоящия статут, и до членовете на националните групи, назначени съгласно чл. 4, параграф 2, като ги поканва да посочат по национални групи в определен срок лицата, които са в състояние да приемат obligations на член на съда.

2. Някоя група не може да посочи повече от четири лица, най-много две от които да имат нейното гражданство. В никой случай броят на кандидатите, посочени от една група, не може да бъде два пъти по-голям от броя на местата за попълване.

ЧЛЕН 6

Препоръчва се на всяка национална група, преди да посочи кандидатите, да вземе мнението на върховния съд в своята страна, на нейните правни факултети и юридически учебни заведения, на националните академии и националните секции при международните академии, занимаващи се с правни проучвания.

ЧЛЕН 7

1. Генералният секретар изготвя по азбучен ред списък на всички така посочени лица. Освен в случая, предвиден в чл. 12, параграф 2, единствено лицата, включени в този списък, могат да бъдат избирани.

2. Генералният секретар представя този списък на Общото събрание и на Съвета за сигурност.

ЧЛЕН 8

Общото събрание и Съветът за сигурност пристъпват независимо един от друг към избиране членовете на съда.

ЧЛЕН 9

Избирателите трябва да имат предвид при всеки избор не само, че предвидените за избор лица трябва поотделно да притежават изискуемите качества, но също така като цяло в неговата цялост трябва да осигурят представянето на главните форми на цивилизацията и основните правни системи в света.

ЧЛЕН 10

1. За избрани се считат онези кандидати, които са получили абсолютно мнозинство от гласовете в Общото събрание и в Съвета за сигурност.

2. Всяко гласуване на Съвета за сигурност било за избор на съдии или за назначаване на членове на комисията за посредничество, предвидена в чл. 12, се извършва без каквато и да е разлика между постоянните и непостоянните членове на Съвета за сигурност.

3. В случай, че повече от един гражданин на една и съща държава получи абсолютно мнозинство както в Общото събрание, така и в Съвета за сигурност, за избран се смята само най-възрастният.

ЧЛЕН 11

Ако след първото заседание, свикано за избор, едно или няколко места останат непопълнени, състои се второ и ако е нужно, и трето заседание.

ЧЛЕН 12

1. Ако и след третото заседание все още едно или две места останат непопълнени, тогава по искане или на Общото събрание, или на Съвета за сигурност може във всяко време да бъде образувана съвместна комисия за посредничество, състояща се от шестима членове, трима назначени от Общото събрание и трима – от Съвета за сигурност с цел да избере с абсолютно мнозинство по едно лице за всяко свободно място, за да го представи на Общото събрание и на Съвета за сигурност за съответното му одобрение.
2. Ако съвместната комисия за посредничество приеме единодушно кандидатурата на което и да е лице, отговарящо на изискуемите условия, то може да бъде включено в нейния списък даже и да не е било включено в списъка на кандидатурите, споменати в чл. 7.
3. Ако съвместната комисия за посредничество се убеди, че не ще успее да произведе избор, тогава онези членове на съда, които вече са избрани, попълват свободните места в определен от Съвета за сигурност срок чрез подбор измежду онези кандидати, които са получили гласове или в Общото събрание, или Съвета за сигурност.
4. При равенство в гласовете на съдиите най-възрастният съдия има решаващ глас.

ЧЛЕН 13

1. Членовете на съда се избират за девет години и могат за бъдат преизбирани. Обаче що се отнася до съдиите, избирани при първия избор, мандатът на пет съдии изтича в края на третата година и мандатът на още пет съдии изтича в края на шестата година.
2. Съдиите, чиито мандат изтича в края на гореспоменатите начални срокове от три и шест години, се определят по жребие, теглено от генералния секретар, непосредствено след като първият избор е бил завършен.
3. Членовете на съда продължават да изпълняват задълженията си до заместването им. Макар и заместени, те са длъжни да приключат делата, които са започнали.
4. В случай на подаване оставка от член на съда, оставката се отправя до председателя на съда за препращане до генералния секретар. След тази последна нотификация мястото се счита вакантно.

ЧЛЕН 14

Вакантните места се попълват по същия начин, който е предвиден за първия избор, като се спазва следната разпоредба: В срок от един месец след овакантияването на мястото генералният секретар изпраща поканите, предвидени в чл.5, а денят на избора се определя от Съвета за сигурност.

ЧЛЕН 15

Член на съда, избран да замести член, чийто мандат не е изтекъл, заема службата за остатъка от мандата на предшественика си.

ЧЛЕН 16

1. Никой член на съда не може да упражнява каквато и да е политическа и административна функция или да се занимава с каквото и да е друго занятие от професионално естество.

2. Всяко съмнение от този въпрос се разрешава от съда.

ЧЛЕН 17

1. Никой член на съда не може да действа като представител, съветник или адвокат по каквото и да е дело.
2. Никой член не може да участва в решаването на дело, в което по-рано е участвувал като представител, съветник или адвокат на една от страните или като член на национален или международен съд, или в анкетна комисия, или в каквото и да е било друго качество.
3. Всяко съмнение по този въпрос се разрешава от съда.

ЧЛЕН 18

1. Никой член на съда не може да бъде отстранен от длъжност, освен ако по единодушното мнение на другите членове той е престанал да отговаря на изискуемите условия.
2. Секретарят на съда нотифицира официално генералният секретар за това.
3. След тази нотификация мястото се счита вакантно.

ЧЛЕН 19

Членовете на съда, когато изпълняват функции на съда, се ползват с дипломатически привилегии и имунитети.

ЧЛЕН 20

Преди да встъпи в длъжност, всеки член на съда е длъжен да направи тържествена декларация в открито съдебно заседание, че той ще изпълнява своите правомощия безпристрастно и добросъвестно.

ЧЛЕН 21

1. Съдът избира своя председател и своя подпредседател за три години. Те могат да бъдат преизбрани.
2. Съдът назначава своя секретар и може да предвиди назначаването на такива други длъжностни лица, каквито биха били необходими.

ЧЛЕН 22

1. Седалището на съда се установява в Хага. Това обаче не пречи съдът да заседава и да упражнява своите функции другаде, когато смята това за желателно.
2. Подпредседателят и секретарят трябва да живеят там, където е седалището на съда.

ЧЛЕН 23

1. Съдът е постоянно в сесия освен през съдебните ваканции, чиито дати и продължителност се определят от съда.
2. Членовете на съда имат право на периодични отпуски, чиито дати и продължителност се определят от съда, като се има предвид разстоянието от Хага до дома на всеки съдия.
3. Членовете на съда са длъжни да бъдат постоянно на разположение на съда, освен ако са в отпуски или са възпрепятствани да присъствуват поради болест или други сериозни причини, надлежно обяснени на председателя.

ЧЛЕН 24

1. Ако по някаква особена причина член на съда счита, че той не би трябвало да участва в решаването на дадено дело, той съобщава това на председателя.
2. Ако председателят счита, че по някаква особена причина един от членовете на съда не би трябвало да заседава по дадено дело, той го предупреждава за това.
3. Ако в такъв случай има разногласие между члена на съда и председателя, въпросът се разрешава от съда.

ЧЛЕН 25

1. Съдът заседава в пълен състав освен в случаите изрично предвидени в настоящия статут. При условие, че броят на съдиите, които са на разположение за конституиране на съда, не бъде намален на по-малко от 11. Правилникът на съда може да предвиди един или повече съдии да бъдат освободени от участие в заседание според обстоятелствата и поредно.
2. Кворум от девет съдии е достатъчен за конституирането на съда.

ЧЛЕН 26

1. Съдът може от време на време да образува едно или повече отделения, съставени от трима или повече съдии, както реши съдът, за разглеждане на определени категории дела, като например трудови дела и дела, които се отнасят до транзита и съобщенията.
2. Съдът може във всяко време да образува отделение за разглеждане на определено дело. Броят на съдиите, които съставят такова отделение, се определя от съда с одобрение на страните.
3. Делата се разглеждат и решават от отделенията, предвидени в настоящия член, ако страните поискат това.

ЧЛЕН 27

Решение, постановено от което и да е от предвидените в чл. 26 и чл. 29 отделения, се счита като постановено в съда.

ЧЛЕН 28

Отделенията, предвидени в чл. 26 и 29, могат със съгласието на страните да заседават и упражняват своите функции и другаде освен в Хага.

ЧЛЕН 29

С оглед на бързото разглеждане на делата съдът ежегодно образува едно отделение, състоящо се от петима съдии, което по искане на страните може да разглежда и да решава дела по съкратена процедура. Освен това определят се двама съдии да заместват онези, на които е невъзможно да заседават.

ЧЛЕН 30

1. Съдът изработва Правилник за упражняване на своите функции. Съдът в частност изработва правила за своето съдопроизводство.
2. Правилникът на съда може да предвиди допълнителни съдебни заседатели, които участват в заседанията на съда или на неговите отделения без право на глас.

ЧЛЕН 31

1. Съдии, граждани на всяка от страните по спора, запазват правото си да заседават по делото, което се разглежда от съда.

2. Ако съдът включи в заседаващия състав съдия, гражданин на една от страните, всяка страна може по свой избор да посочи лице, което да заседава в качеството си на съдия. Такова лице трябва по предпочитание да се посочи измежду онези лица, които са били предложени като кандидати, както предвиждат чл. 4 и 5.
3. Ако съдът не включи в заседаващия състав съдия, гражданин на една от страните, всяка от тези страни може да посочи съдия по реда, предвиден в параграф 2 на настоящия член.
4. Разпоредбите на настоящия член се прилагат в случаите, предвидени в чл. 26 и 29. В такива случаи председателят поисква или ако е необходимо, от двама членове на съда, образуващ отделението, да отстъпят местата си на онези членове на съда, които са граждани на заинтересованите страни, а при липса на такива или ако те не могат да присъстват, на съдии, специално посочени от страните.
5. Ако няколко страни имат един и същ интерес, те се смятат само за една страна, що се отнася до прилагане на предходните разпоредби. Всяко съмнение по този въпрос се разрешава с определение на съда.
6. Съдии, посочени по реда на параграф 2, 3 и 4 на настоящия член, трябва да отговарят на условията, изискване от чл. 2, 17, параграф 2, 20 и 24 на настоящия статут. Те участвуват при вземане на решението при условия на пълно равенство със своите колеги.

ЧЛЕН 32

1. Всеки член на съда получава годишна заплата.
2. Председателят получава специално добавъчно годишно възнаграждение.
3. Подпредседателят получава специално добавъчно възнаграждение за всеки ден, в който изпълнява длъжността на председател.
4. Съдиите, посочени съгласно чл. 31, които не са членове на съда, получават възнаграждение за всеки ден, в който упражняват своите функции.
5. Тези заплати, добавки и възнаграждения се определят от Общото събрание. Те не могат да се намаляват през срока на службата.
6. Заплатата на секретаря се определя от Общото събрание по предложение на съда.
7. Правила, изработени от Общото събрание, определят условията, при които се дават пенсии на членовете на съда и на секретаря, както и условията, при които на членовете на съда и на секретаря се требват пътни разноски.
8. Горните заплати, добавки и възнаграждения се освобождават от всякакво облагане.

ЧЛЕН 33

Разходите на съда се понасят от Обединените нации по начин, определен от Общото събрание.

Г л а в а II КОМПЕТЕНТНОСТ НА СЪДА

ЧЛЕН 34

1. Само държави могат да бъдат страни по делата пред съда.
2. Съдът може при условията и в съгласие със своя правилник да поиска от публични международни организации сведения, които се отнасят до разглеждани от

него дела, и да получава сведения, представени от такива организации по тяхна собствена инициатива.

3. Когато по едно дело, което се разглежда от съда, той трябва да даде тълкуване на учредителен акт на една публична международна конвенция, сключена въз основа на този акт, секретарят уведомява заинтересованата публична организация и и изпраща преписи от цялото писмено производство.

ЧЛЕН 35

1. Съдът е открит за държавите, които са страни в настоящия статут.

2. Условието, при които съдът е открит за други държави, се определят от Съвета за сигурност, като се спазват особените разпоредби в действащите договори, но такива не трябва в никой случай да поставят страните в положение на неравенство пред съда.

3. Когато една държава, която не е член на Обединените нации, е страна по едно дело, съдът определя сумата, която тази страна трябва да внесе, за да покрие разходите на съда. Тази разпоредба не се прилага, ако тази държава има вече дял в разходите на съда.

ЧЛЕН 36

1. Юрисдикцията на съда обхваща всички спорове, които страните отнасят до него, и всички въпроси, специално предвидени в Устава на Обединените нации или в действащите договори и конвенции.

2. Държавите – страни в настоящия статут, могат във всеки момент да заявят, че признават за задължителна и без специално споразумение по отношение на всяка друга държава, приела същото задължение, юрисдикцията на съда по всички правни спорове, които се отнасят до:

а) тълкуване на договор;

б) какъвто и да е въпрос от международното право;

в) наличността на какъвто и да е факт, който ако бъде установен, би съставлявал нарушение на международно задължение;

г) естеството или размера на обезщетението, дължимо за нарушението на едно международно задължение;

3. Горепосочените декларации могат да бъдат направени безусловно или при условие на взаимност от страна на няколко или някои държави или за определен срок.

4. Такива декларации се връчват на генералния секретар на Обединените нации, който изпраща преписи от тях на страните в настоящия статут и на секретаря на съда.

5. Декларациите, направени съгласно чл. 36 от Статута на Постоянния съд за международно правосъдие, които са още в сила, се считат в отношенията между страните в настоящия статут като такива, изразяващи приемане на задължителната юрисдикция на Международния съд за остатъка от срока, в който декларациите са още в сила съгласно техните условия.

6. В случай на спор относно компетентността на съда, въпросът се решава от съда.

ЧЛЕН 37

Когато действащ договор или конвенция предвижда отнасянето на някакъв въпрос до съд, който е трябвало да бъде учреден от Обществото на народите, или до Постоянния съд за международно правосъдие, тогава въпросът трябва да бъде отнесен до Международния съд, ако засяга страните на настоящия статут.

ЧЛЕН 38

1. Съдът, чиято функция е да решава – в съответствие с международното право – спорове, отнесени до него, прилага:

- а) международните конвенции - както общи, така и специални, които установяват правила, изрично признати от спорещите държави;
  - б) международния обичай като доказателство на общата практика, призната като право;
  - в) общите принципи на правото, признати от цивилизованите нации;
  - г) под резерва на разпоредбите на чл. 59 съдебните решения и доктрината на най-квалифицираните автори на различните нации като помощни средства за установяването на правните норми;
2. Тази разпоредба не ограничава правото на съда да реши едно дело *ex aequo et bono*, ако страните се съгласят на това.

Г л а в а III СЪДОПРОИЗВОДСТВО

ЧЛЕН 39

1. Официалните езици на съда са френски и английски. Ако страните се съгласят делото се води на френски език, решението се постановява на френски. Ако страните се съгласят делото се води на английски, решението се постановява на английски език.
2. При липса на споразумение кой език да се употребява всяка страна може в пледоариите да употребява езика, който тя предпочита, а решението на съда се постановява на френски и английски език. Същевременно съдът определя кой от двата текста се смята за меродавен в този случай.
3. Съдът по молба на която и да е от страните е длъжен да позволи на тази страна употребата на друг език освен френски или английски.

ЧЛЕН 40

1. Делата се завеждат пред съда според случая или посредством уведомление относно специалното споразумение, или чрез писмена молба, отправена до секретаря. И в двата случая трябва да се посочат предметът на спора и страните по спора.
2. Секретарят незабавно съобщава молбата на всички заинтересувани.
3. Той също така уведомява членовете на Обединените нации чрез генералния секретар, а също и другите държави, които имат право да се явяват в съда.

ЧЛЕН 41

1. Съдът има право да посочи, ако счита, че обстоятелствата изискват това, всякакви временни мерки, които трябва да бъдат взети за обезпечаване съответните права на всяка страна.
2. В очакване на окончателното решение незабавно се изпраща до страните и до Съвета за сигурност уведомление за предложените временни мерки.

ЧЛЕН 42

1. Страните се представляват от представители.
2. Те могат да ползуват помощта на съветници или адвокати пред съда.

3. Представителите, съветниците и адвокатите на страните пред съда се ползват с привилегиите и имунитетите, необходими за независимото изпълнение на техните задължения.

ЧЛЕН 43

1. Съдопроизводството се състои от две части: писмено и устно.
2. Писменото производство се състои от съобщенията до съда и меморандуми до страните, котра меморандуми и ако е необходимо, на отговори; също така всички книжа и документи, които ги подкрепят.
3. Тези съобщения се правят чрез секретаря по реда и в сроковете, определени от съда.
4. Надлежно заверено копие от всеки документ, представен от едната страна, трябва да бъде съобщено на другата страна.
5. Устното съдопроизводство се състои в изслушване от съда на свидетелите, експертите, представителите, съветниците и адвокатите.

ЧЛЕН 44

1. За връчването на всички съобщения на други лица, които не са представители, съветници и адвокати, съдът се обръща направо до правителството на държавата, на чиято територия трябва да бъде връчено съобщението.
2. Същата разпоредба се прилага и когато трябва да се вземат мерки, за да се съберат доказателства на самото място.

ЧЛЕН 45

Заседанията се ръководят от председателя или ако той не може да председателства, от подпредседателя. Ако нито един от тях не е в състояние да председателства, тогава председателства най-старшият от присъстващите съдии.

ЧЛЕН 46

Заседанията на съда са публични, освен ако съдът реши другояче или ако страните поискат да не бъде допусната публика.

ЧЛЕН 47

1. За всяко заседание се прави протокол, който се подписва от председателя и секретаря.
2. Този протокол е единствено меродавен.

ЧЛЕН 48

Съдът постановява определения за водене на делото, определя формите и сроковете, в които всяка страна трябва да приключи с изложението на доводите си, и прави всички разпореждания относно събирането на доказателствата.

ЧЛЕН 49

Съдът може даже преди разглеждането на делото да поиска от представителите да представят какъвто и да е документ или да дадат всякакви обяснения. За всеки отказ се взема формален акт.

ЧЛЕН 50

Съдът може във всеки момент да възложи на всяко лице, тяло, бюро, комисия или друга организация по свой избор задачата да проведе разследване или да даде вещо мнение.

ЧЛЕН 51

По време на разглеждането на делото на свидетелите и вещите лица могат да се задават всякакви отнасящи се до делото въпроси според условията, определени от съда в процедурните правила, посочени в чл. 30.

ЧЛЕН 52

След като съдът е получил доказателствата и свидетелските показания в определените за целта срокове, той може да откаже приемането на всякакви допълнителни писмени или устни доказателства, които една страна желае да представи, освен ако другата страна се съгласи за това.

ЧЛЕН 53

1. Когато една от страните не се яви пред съда или не представи своите доводи, другата страна може да поиска от съда да уважи нейния иск.
2. Преди да направи това, съдът трябва да се увери не само, че спорът му е подсъден съгласно чл. 36 и 37, но също така, че искът е фактически и правно добре обоснован.

ЧЛЕН 54

1. Когато под контрола на съда представителите, съветниците и адвокатите са завършили и изложението си по делото, председателят обявява устните прения за приключени.
2. Съдът се оттегля за обсъждане на решението.
3. Съвещанията на съда се извършват в закрито заседание и остават тайни.

ЧЛЕН 55

1. Всички въпроси се решават с мнозинство от гласовете на присъстващите съдии.
2. В случай на равенство в гласовете гласът на председателя или на съдията, който го замества, е решаващ.

ЧЛЕН 56

1. Решението трябва да бъде мотивирано.
2. То трябва да съдържа имената на съдиите, които са участвали в постановяването му.

ЧЛЕН 57

Ако решението не изразява изцяло или отчасти единодушното решение на съдиите, всеки съдия има право да представи към него изложение на своето особено мнение.

ЧЛЕН 58

Решението се подписва от председателя и от секретаря. То се чете в открито заседание, за което представителите на страните биват надлежно уведомени.

ЧЛЕН 59

Решението на съда е задължително само за страните по спора и само по отношение на даденото дело.

ЧЛЕН 60

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване. В случай на спор относно смисъла и обсега на решението, съдът дава тълкуване по искане на която и да е страна.

ЧЛЕН 61

1. Молба за преглед на решението може да бъде подадена само когато се основава на откриването на някакъв факт от такова естество, че да бъде решаващ фактор, факт, който при постановяване на решението е бил неизвестен на съда и на страната, която иска прегледа, и то винаги при условие, че такова незнание не се дължи на небрежност.
2. Производството за преглед се открива с определение на съда, в което изрично се отбелязва съществуването на новия факт, като се признава, че той е от такова естество, което дава основание за откриване производство за ревизия, и като обявява, че на това основание молбата е приемлива.
3. Съдът може да изисква предварителното изпълнение на разпоредбите на решението, преди да допусне производството за преглед.
4. Молбата за преглед трябва да бъде подадена най-късно 6 месеца след откриването на новия факт.
5. Никаква молба за преглед не може да бъде подадена след изтичането на десет години от датата на решението.

ЧЛЕН 62

1. Ако някоя от държавите счита, че има някакъв интерес от правно естество, който може да бъде засегнат от решението по делото, тя може да подаде молба в съда, за да и се разреши да встъпи в делото.
2. Решение по тази молба се взема от съда.

ЧЛЕН 63

1. Когато се поставя въпрос за тълкуването на една конвенция, в която освен страните по делото участвуват и други държави, секретарят незабавно уведомява всички такива държави.
2. Всяка така уведомена държава има правото да встъпи в делото; но ако тя използва това право, даденото в решението тълкуване ще бъде еднакво задължително и за нея.

ЧЛЕН 64

Всяка страна понася собствените си съдебни разноски, освен ако съдът реши друго.

Глава IV СЪВЕЩАТЕЛНИ МНЕНИЯ

ЧЛЕН 64

1. Съдът може да дава съвещателно мнение по всеки правен въпрос по искането на която и да е институция, на която е разрешено от устава или съгласно неговите разпоредби да прави такова искане.
2. Въпросите, по които се иска съвещателно мнение от съда, се представят пред съда в писмена молба, която съдържа точно изложение на въпроса, по който се иска

мнението; към нея се прилагат всички документи, които могат да послужат за осветление на въпроса.

ЧЛЕН 66

1. Секретарят незабавно съобщава молбата за съвещателното мнение на всички държави, които имат право да се явят пред съда.
2. Секретарят също уведомява с нарочно и пряко съобщение всяка държава, която има право да се яви пред съда, или всяка международна организация, считани от съда или ако той не заседава, от председателя като такива, които биха могли да дадат сведения по въпроса, че съдът е готов да приеме писмени изложения в срок, определен от председателя, или да изслуша устни изложения относно въпроса в открито заседание, свикано за целта.
3. Ако някоя държава, която има право да се яви пред съда, не успее да получи споменатото в параграф 2 на настоящия член нарочно съобщение, такава държава може да изрази желанието да представи писмено изложение или да бъде изслушана. Съдът се произнася по този въпрос.
4. Държави и организации, които са представили писмени или устни изложения или и двата вида изложения, се допускат да се изкажат по изложенията, направени от други държави или организации съобразно с формите, размера и в сроковете, определени във всеки отделен случай от съда или ако той не заседава, от председателя. За тази цел секретарят своевременно съобщава за всякакви писмени изложения на държавите и организациите, които са представили подобни изложения.

ЧЛЕН 67

Съдът произнася своите съвещателни мнения в открито заседание, за което са били уведомени генералния секретар и представителите на пряко заинтересованите членове на Обединените нации, други държави и международни организации.

ЧЛЕН 68

При упражнене на своите съвещателни функции съдът се ръководи освен това и от разпоредбите на настоящия статут, които се отнасят до спорното производство до такава степен, до каквато той ги признава за приложими.

Г л а в а V ПОПРАВКИ

ЧЛЕН 69

Поправките към настоящия статут се извършват по същия ред, който е предвиден от Устава на Обединените нации за поправките на устава, като се спазват обаче всички правила, които Общото събрание по препоръка на Съвета за сигурност може да приеме относно участието на държави, които са страни в настоящия статут, но не са членки на Обединените нации.

ЧЛЕН 70

Съдът има право да предлага такива поправки в настоящия статут, каквито той смята за необходими, посредством писмени съобщения до генералния секретар за обсъждане съгласно разпоредбите на чл. 69.